

T.C.
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ KOORDİNATÖRLÜĞÜ

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ SONUÇ RAPORU TAM METNİ

2021-18, A Türü

Covid-19 Pandemi Sürecinde MSGSÜ Öğrencileri ve
Akademisyenlerinin Uzaktan Eğitime Yönelik Bakış Açılımları Üzerine Bir
Araştırma

Proje Yürütücüsü
Prof. Dr. Semra ERPOLAT TAŞABAT
İstatistik Bölümü

Proje Ekibi
Prof. Dr. Ebru OĞUZ CANOL, Eğitim Bilimleri Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Gülay Ilona TELSİZ KAYAOĞLU, Matematik Bölümü

MSGSÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir.
(Proje No: 2021-18, 2022)

Proje Sonuç Raporu Tam Metni

Proje amacı, kapsamı, yöntemi, faaliyetleri, bulguları, çıktıları, kaynakçası yer almalıdır. (Metin 12 punto, Times New Roman yazı tipi, 1.5 satır aralığı ile yazılmalıdır.

ÖZET

Covid 19 salgınının başlarında tüm dünya ülkeleri tarafından gerek sosyal mesafeyi korumak gerekse salgının yayılma hızını yavaşlatmak amacıyla çeşitli zaman dilimlerinde evde kalma tedbiri alınmıştır. İnsanların evlerinde kaldığı bu süreç boyunca başta eğitim olmak üzere iş ve özel yaşam faaliyetleri uzaktan gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Özellikle eğitimin uzaktan yürütülmesi büyük önem taşıyan konu haline gelmiştir.

Türkiye’de her ne kadar 2014 yılından itibaren derslerinin bir kısmını uzaktan eğitim faaliyetleri kapsamında yürüten üniversiteler olsa da henüz bu alt yapıya sahip olmayan üniversitelerin de olduğu gerçeği çevrimiçi öğrenme olarak da adlandırılan eğitimin uzaktan gerçekleştirilmesini güçleştirmiştir. Alt yapısı olmayan üniversiteler için hızlı bir şekilde bu duruma uyum sağlayabilme çabaları başlamıştır.

Çalışma ile günümüzün ve geleceğin vazgeçilmez eğitim aracı olan uzaktan eğitimin üniversite öğrencileri ve akademisyenleri tarafından benimsenip benimsenmediği, sistemin kullanımıyla ilgili öz yeterlilikler açısından herhangi bir problem yaşanıp yaşanmadığı, uzaktan eğitimin olumlu ve olumsuz yönlerinin neler olduğu Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi (MSGSÜ) özelinde tespit edilmiştir. Bu sayede sistemin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için yetkili birimlere destek sağlanması planlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Covid-19, Yükseköğretim

GİRİŞ

Resmi olarak ilk vakanın 2020 Mart ayında ortaya çıktığı Covid 19 salgını günümüzde de hala etkisini yaşamın tüm alanlarında göstermektedir. Salgının durdurulabilme ve etkisinin en az seviyeye düşürülerek yok edilebilmesi için Dünya ülkeleri tarafından çeşitli tedbirler alınmış ve hala alınmaktadır. Salgının başlarında UNESCO tarafından da önerilen evde kalma çağrısı tüm dünya ülkeleri tarafından çeşitli zaman dilimlerinde uygulamaya alınmıştır. Buna bağlı olarak da iş, eğitim ve özel yaşam faaliyetleri uzaktan gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Gerek sosyal mesafeyi korumak gerekse salgının yayılma hızını yavaşlatmak adına tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de eğitime uzaktan devam etme kararı alınmıştır. Böylelikle çevrimiçi öğrenme olarak da adlandırılan uzaktan eğitim süreci tüm eğitim birimleri tarafından hayata geçirilmiştir.

Bilgi teknolojisindeki gelişmeler sayesinde eğitime erişim kolaylaşmıştır. Üniversitelerdeki eğitim öğretim faaliyetleri de bu gelişmelere ayak uydurmak durumunda kalmıştır [1]. Bu amaçla Türkiye’de yükseköğretim kurumlarının büyük çoğunluğu 2014 yılından itibaren derslerinin bir kısmını uzaktan eğitim faaliyetleri kapsamında yürütmektedir [2]. Bu nedenle yaşanan bu kriz döneminde zaten uzaktan eğitim faaliyetinde bulunan üniversiteler için çevrimiçi öğrenme modeline geçiş çok zor olmasa da diğer üniversiteler için ise hızlı bir şekilde bu duruma uyum sağlayabilme çabaları başlamıştır. Bu süreç MSGSÜ’de Microsoft Teams platformu ile aşılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmanın iki temel amacı söz konusudur:

Amaç 1: Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimle ders alan MSGSÜ öğrencilerinin uzaktan eğitim sistemine bakış açıları, uzaktan eğitim sistemiyle ilgili öz yeterlikleri ve uzaktan eğitimle yürütülen derslere ilişkin görüşlerinin belirlenmesi.

Amaç 2: Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimle ders veren MSGSÜ akademisyenlerinin uzaktan eğitim sistemine bakış açıları, uzaktan eğitim sistemiyle ilgili öz yeterlikleri ve uzaktan eğitimle yürütülen derslere ilişkin görüşlerinin belirlenmesi.

Bu çalışma MSGSÜ bünyesindeki tüm öğrenci ve akademisyenleri kapsamakta olup yöntem olarak online hazırlanan anketten ve gerek görülmesi durumunda belirlenen bir örneklem ile görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Anket öğrencilere ve akademisyenlere yönelik olmak üzere iki farklı şekilde hazırlanmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda hazırlanan anket formları, literatürdeki çalışmalardan ve çalışma ekibinin deneyim ve uzmanlıklarından yararlanılmıştır.

Öğrenci ve akademisyenlerin kurumsal e-posta adreslerine “Microsoft Forms” vasıtasıyla oluşturulan anket linki gönderilerek anket uygulanmıştır. Öğrencilere ve akademisyenlere yönelik olmak üzere iki türde hazırlanan anketler dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, demografik bilgiler ve uzaktan eğitimle ilgili genel durumların tespitine yönelik sorular; ikinci bölümde, çevrimiçi (online)/uzaktan eğitimde kullanılan teknoloji, sistem ve uygulamalara ilişkin sorular; üçüncü bölümde, öğrencilerin veya akademisyenlerin öz yeterliliklerine ilişkin sorular ve anketin son bölümünde ise öğrencilerin veya akademisyenlerin uzaktan eğitimle aldıkları veya verdikleri derslere ilişkin düşüncelerini belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır.

Uzaktan Eğitim

Bilgi ve iletişim olanaklarına erişimin gittikçe kolaylaştığı günümüzde sınıfta fiziksel olarak bulunmanın tek öğrenme yolu olmadığı, zaman ve mekândan bağımsız olarak esnek öğrenme imkânı sunan çevrimiçi öğrenme imkânından yararlanmak gerektiği açıktır [3, 4]

Bilgisayar ve internet teknolojisinin uzaktan eğitime entegre edilmesi ile çevrimiçi öğrenme kavramı ortaya çıkmıştır [5].

Çevrimiçi eğitim internet bağlantısı olan ve akıllı olarak tabir edilen herhangi bir cihaz aracılığıyla (bilgisayar, akıllı telefon vb. gibi) uzaktan insanlara beceri ve bilgi öğretme yöntemi olarak tanımlanabilir. Keegan, çevrimiçi öğretimi öğretici ve öğrenen arasında fiziksel mesafenin olduğu bir yöntem olarak tanımlamaktadır [6].

İnternet tabanlı olan uzaktan eğitim Jarvis, tarafından çevrimiçi (eşzamanlı veya senkron) ve çevrimdışı (eş zamansız veya asenkron) olmak üzere iki başlık altında ele alınmıştır [7].

Çevrimdışı (Eş Zamansız veya Asenkron) Eğitimler

İstenildiği zaman erişebilen canlı olmayan eğitimlerdir. Taylor, eş zamansız öğrenmeyi öğrencilerin istedikleri zamanda ders içeriğine ulaşabilmeleri olarak tanımlamaktadır [8]. Önceden çekimleri yapılmış veya sunulmuş veya sunulmamış, ancak bir sunucuya (server) yüklenmiş tek taraflı ve interaktif olmayan eğitimlerdir. Bu gruba e-öğrenme kursları, videolar ve kolaylaştırılmış tartışma forumları vb. gibi örnek olarak verilebilir.

Çevrimiçi (Eş Zamanlı veya senkron) Eğitimler

Eğitmen ve eğitime katılanların birbirleriyle etkileşimde bulunduğu eşzamanlı veya canlı (interaktif) eğitimlerdir. Taylor, eşzamanlı çevrimiçi öğrenmeyi, öğrencilerin ve akademisyenlerin aynı zamanda derse katılmaları ve de hem birbirleriyle hem de dersin sorumlusuyla etkileşimde bulunabilmeleri olarak tanımlar [8]. Sanal sınıflar, web seminerleri (webinar) ve çevrimiçi sohbet araçları vb. gibi bu gruba örnek verilebilir.

Günümüzde bilişim teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde kökeni 1728 yılında yapılan posta yoluyla uzaktan eğitim uygulamasına dayanan [9] çevrimiçi öğrenme yaşamına hızlı ve etkili bir şekilde dâhil olmuştur.

Çevrimiçi öğrenme, aynı zamanda her yerde bulunabilme özelliğinden dolayı öğrencilere

öğrenmelerinde esneklik sağlamaktadır [10, 11]. Çevrimiçi öğrenme öğrenci merkezliliği savunur ve öğrencilerin kendi öğrenmelerinin kontrolünü almaları, gözlem yapmaları ve yansıtma yapmaları için fırsatlar sunar [12]. Çevrimiçi öğrenme ortamlarında öğrenciler kendi öğrenmelerinde sadece aktör değil aynı zamanda da yapımcı olarak görev alırlar [13]. Çevrimiçi öğrenme ortamlarındaki amaç öğrenim ve öğretimde niteliği artırarak eğitimde kalite ve sürekliliği sağlamaktır [14].

Çevrimiçi ve Çevrimdışı Eğitimlerin Avantaj ve Dezavantajları

Çevrimiçi öğrenmenin öğrenenler için birçok faydası vardır. Öğrenme eyleminde zaman ve mekânda esneklik sağlaması eş zamansız yapılan uzaktan eğitimdeki getirilerinden en önemlisidir. Bu tip çevrimiçi öğrenmede öğrenciler materyallere buldukları mekân ve zaman sınırı olmaksızın ulaşabilirler. Eşzamanlı yapılan çevrimiçi öğrenmenin en büyük avantajı da öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci etkileşimine olanak sunmasıdır [1]. Buna ek olarak öğrencilere grup tartışmalarına katılma imkânı sağlaması ve de özellikle içine kapanık öğrenciler için derse katılımı kolaylaştırması da avantaj olarak belirtilmektedir [8].

Robinson vd. eş zamansız öğrenmenin öğrencilerde yansıtma ve üst düzey düşünme becerilerini geliştirdiğini savunurken [15]; Kent vd. eş zamanlı yapılan çevrimiçi öğrenmenin etkileşim ve çevrimiçi katılım sayesinde ders performansında artış olduğunu savunmaktadır [16]. Çevrimiçi öğrenmenin iki türünde de bulunan olumlu özellikler sadece öğrencilere mahsus değildir. Akademisyenler için de aynı avantajlardan bahsetmek doğru olacaktır. Zira akademisyenler de zaman ve mekândan bağımsız bir şekilde öğretme eylemlerini gerçekleştirebildikleri gibi eş zamanlı yaptıkları çevrimiçi derslerinde öğrencileriyle etkileşim içerisinde olabilmekte ve öğrenmelerini denetleyebilmektedirler [17]. Çevrimiçi öğrenmenin avantajları olduğu kadar dezavantajlı yönleri de bulunmaktadır. Bunlardan bazıları, öğrencilerde iletişim ve sosyalleşme becerilerini olumsuz yönde etkilemesi; zaman yönetimi yapamayan öğrenciler için bazı sorunlar teşkil etmesi; açıklanması ve üzerinde yorum yapılması gereken konularda öğrenmenin yüz yüze eğitimdeki kadar etkili olmaması şeklinde sıralanabilmektedir [18, 19]. Offir vd. yüz yüze öğrenme ortamlarına kıyasla çevrimiçi öğrenme, öğrencilerin bağımsız öğrenen olmalarını gerektirmektedir [20]. Titmus'a göre üniversite öğrencileri birer yetişkindir ve bağımsız öğrenen olmaları beklenmektedir [21]. Moore, üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde özerk birer öğrenen olabilmeleri için akademisyenler tarafından desteklenmeleri gerektiğini belirtmektedir [22]. Zhao vd. uzaktan eğitim ortamlarında öz-düzenlemeli öğrenme yoluyla bireylerin öğrenci odaklı öğrenme

düzeyinde, sorumluluk olarak öğrenmelerinin olumlu sonuçlar doğuracağını belirtmektedir [23].

Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitimin Önemi

Covid-19 pademisi sırasında okulların mecburi uzaktan eğitime geçişleriyle birlikte eğitim sisteminin rutin düzeni de değişmiş bulunmaktadır. Yüz yüze eğitimin yerini alan çevrimiçi ortamlarda etkileşimin yüksek olmadığı ve bununla birlikte öğretmenin öğrenme sürecindeki rolünün de değiştiği bir gerçektir. Bu durumda öğrencilerin öğrenmeleri üzerindeki sorumlulukları artmış ve de kendi öğrenmelerini düzenlemeleri neredeyse bir zorunluluk haline almıştır.

Uzaktan eğitim uygulamalarının kullanılmasının bir zorunluluk haline geldiği küresel salgın durumunda verilen eğitimin daha etkili olabilmesini sağlamak için öğrenciyi merkeze alan ve öğrencinin öğrenmenin sorumluluğunu almasını sağlayan yaklaşımların bu ortamlardaki önemini vurgulayan çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

YÖNTEM

Araştırma nicel desenli tarama modelinde tasarlanmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmada ayrıca cinsiyetlere ve sınıflara göre farklılaşma olup olmadığı da incelendiğinden tarama modelinde tasarlanan nedensel karşılaştırma yöntemi de kullanılmıştır.

Tarama modeli, herhangi bir grubun bir olgu veya olaya ilişkin görüşlerinin, tutumlarının alındığı ve bu yolla onların betimlenmeye çalışıldığı bir araştırma yaklaşımıdır [14].

Tüm dünya ülkeleri tarafından önlenmeye çalışılan Covid-19 pandemisi sürecinde başta sağlık olmak üzere bankacılık, turizm, ulaşım gibi sektörlerde virüsün etkisini azaltmak amacıyla düzenlemeler yapılmıştır. Bu sektörlerden biri de eğitimidir. Yüz yüze eğitimin bu süreçte olumsuzluklar yaratması nedeniyle eğitim sürecini aksatmayacak farklı yöntemlere yönelinmiştir. Öğrenci ve eğitimci arasındaki mekân ve zaman kavramını ortadan kaldırarak bilgi iletişimde kolaylık sağlayan uzaktan eğitimin sınırlılıklarından dolayı öğrenme sürecinde birtakım sorunlar yaşanabilmektedir. Bu çalışma ile MSGSÜ öğrencileri ve akademisyenlerin uzaktan eğitime bakış açıları yöneltilen sorularla değerlendirilmeye çalışılmış ayrıca bu eğitimin kendi üniversitemizde yarattığı etkilerin ölçülmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın kitlesi MSGSÜ öğrencileri ve akademisyenleri olup örneği ise hazırlanan anketleri dolduran MSGSÜ öğrencileri ve akademisyenleridir.

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak çalışma ekibi tarafından geliştirilen öğrenci ve akademisyenlere yönelik olmak üzere benzer soruların yer aldığı iki adet anket geliştirilmiştir. Bu anketlere sırasıyla “Covid-19 Pandemi Sürecinde MSGSÜ Akademisyenlerinin Uzaktan Eğitime Bakışı” ve “Covid-19 Pandemi Sürecinde MSGSÜ Akademisyenlerinin Uzaktan Eğitime Bakışı” isimleri verilmiştir.

Anketlerde yer alan sırasıyla toplam 23 ve 21 soru literatür araştırması sonucunda elde edilen bilgiler ve çalışma ekibinin deneyimleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Geliştirilen anketlerdeki soruların açıklığı ve uygunluğu istatistiki açıdan değerlendirildikten sonra anketlere son şekilleri verilmiştir. Etik kurul onayı da alındıktan sonra anketler Microsoft Forms kullanılarak dijital ortama aktarılıp tüm öğrenci ve akademisyenlere e-posta yoluyla iletilmiştir. Verilerin analizi IBM SPSS paket programı kullanılmak suretiyle gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Araştırma 2 bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde öğrencilerden, ikinci bölümde ise akademisyenlerden toplanan yanıtlara göre analizler ve değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir. Anketler aşağıda sıralanan temel bölümlerden oluşturulmuştur:

1. Demografik bilgiler ve uzaktan eğitimle ilgili genel durumların tespiti
2. Uzaktan eğitimde kullanılan teknoloji, sistem ve uygulamalar
3. Akademisyenlerin veya öğrencilerin öz yeterlilikleri
4. Derslere ilişkin düşünceleri belirleme

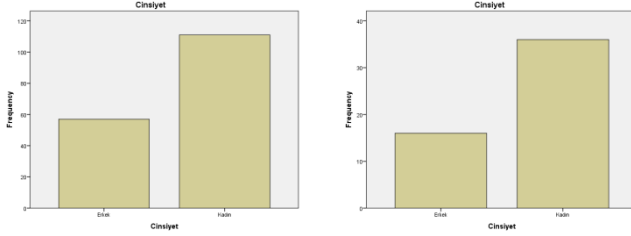
Araştırmaya 168 öğrenci, 52 akademisyen katılmıştır. Demografik bilgileri sorgulayan sorular ile katılımcılardan uzaktan eğitimle yüz yüze eğitimi karşılaştırmalarının istendiği açık uçlu 23. soru dışındaki sorular likert tipi ve çoklu seçenek şeklindedir.

23. sorunun açık uçlu hazırlanmasındaki amaç hem öğrencilerin hem de akademisyenlerin iki eğitim tipini karşılaştırmak istediklerinde anketlerde yer alan sorular dışında eklemek isteyecekleri önemli hususları kolayca belirtebilmelerini sağlamak olmuştur. Analizlerde bu soruya verilen cevaplar bölümlere göre ele alınarak listelenmiş ve her bölüm için değerlendirmeler gerçekleştirilmiştir.

Analizlerde frekans, yüzdeler, grafik, çapraz tablolar, ki-kare analizi, parametrik olmayan t-test

ve ANOVA testleri, korelasyon analizi ve metin analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları: Araştırma tüm MSGSÜ öğrencileri ve akademisyenlerini kapsamakta olmasına rağmen maalesef kurumsal e-maillere gönderilen linkler aracılığıyla online olarak doldurulması istenen anketlere sadece 168 öğrenci ve 52 akademisyen katılmıştır.

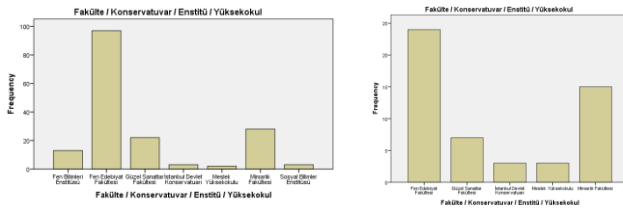

(a)

(b)

Şekil 1. Ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin cinsiyete göre çubuk grafikleri: (a) Öğrenciler; (b) Akademisyenler

Şekil 1’de ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin cinsiyete göre çubuk grafikleri verilmiştir. Şekil 1 (a)’da öğrenciler için elde edilen çubuk grafiği incelendiğinde ankete katılan 168 öğrenciden %66,1’inin (111 tanesinin) kadın olduğu, %33,9’unun (57 kişinin) ise erkek olduğu görülmüştür. Şekil 1 (b)’de akademisyenler için elde edilen çubuk grafiği incelendiğinde ise ankete katılan 52 akademisyenden %69,2’sinin (36 tanesinin) kadın olduğu, %30,8’inin (16 kişinin) ise erkek olduğu gözlemlenmiştir.

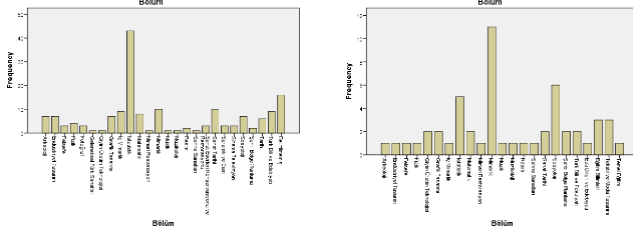
(a)

(b)

Şekil 2. Ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin fakülte/konservatuvar/enstitü ve yüksekokula göre çubuk grafikleri: (a) Öğrenciler; (b) Akademisyenler

Şekil 2’de ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin fakülte/konservatuvar/enstitü ve yüksekokula göre çubuk grafikleri verilmiştir. Şekil 2 (a)’da öğrenciler için elde edilen çubuk grafiği incelendiğinde %57,7 (97 öğrenci) ile en çok Fen Edebiyat Fakültesinden ankete katılım sağlandığı, onu %16,7 (28 öğrenci) ile Mimarlık Fakültesinden ankete katılan öğrencilerin takip

ettikleri gözlemlenmiştir. Şekil 2 (b)'de akademisyenler için elde edilen çubuk grafiği incelendiğinde ise %46,2 (24 akademisyen) ile en çok Fen Edebiyat Fakültesinden ankete katılım sağlandığı, onu %28,8 (15 akademisyen) ile Mimarlık Fakültesinden ankete katılan akademisyenlerin takip ettikleri bulunmuştur.

(a)

(b)

Şekil 3. Ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin bölüme göre çubuk grafikleri: (a) Öğrenciler; (b) Akademisyenler

Şekil 3'de ankete katılan öğrenci ve akademisyenlerin bölüme göre çubuk grafikleri verilmiştir. Şekil 3 (a)'da öğrenciler için elde edilen çubuk grafiği incelendiğinde en çok istatistik bölümünden öğrencinin ankete katıldığı, onu %9,5 (16 öğrenci) ile bölümü belirtilmemiş (FBE ve SBE kayıtlı yüksek lisans ve doktora öğrencileri) öğrencilerin izlediği görülmüştür. Şekil 3 (b)'de akademisyenler için elde edilen çubuk grafiği incelendiğinde ise en çok Mimarlık bölümünden akademisyenin ankete katıldığı, onu %11,5 (6 akademisyen) ile sosyoloji bölümünden ankete katılan akademisyenlerin izlediği sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin diğer sorulara verdikleri yanıtları incelemeye devam ettiğimizde;

- Üniversitedeki kaçınıcı yılında olma durumlarına göre incelendiğinde %34,5 (58 öğrenci) ile en fazla 3.yılında olan öğrencilerin olduğu onu %25,6 (43 öğrenci) ile 4.yılında olan öğrencilerin izlediği
- “İnternete erişimi nerede sağlıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde %66,1'inin (111 kişinin) sadece ev şikkını seçtiği, onu %8,9 (15 kişi) ile ev ve diğer seçeneğini işaretleyenlerin takip ettiği
- İnternet kotalarına verdikleri yanıtları incelediğimizde %56'sının (94 öğrenci) 10 üstü GB seçeneğini işaretlediği onu %26,2 (44 öğrenci) ile kota sorunu olmayan öğrencilerin takip ettiği

- “İnternete bağlanmak için en çok hangi cihazı kullanıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde %47’sinin (79 öğrencinin) cep telefonu ve dizüstü bilgisayarını birlikte kullandığı onu %20,2 (34 öğrenci) ile sadece dizüstü bilgisayar kullanan öğrencilerin izlediği
- İnternete bağlanmak için kullandıkları cihazların kendilerine ait olup olmadığını incelediğimizde %94,6’sının (159 öğrencinin) internete bağlanmak için kendi cihazlarını kullandığı %5,4’ünün (9 öğrencinin) ise kendi cihazlarını kullanmadıkları
- Dersleri takip ederken kullandıkları cihazla ilgili sorun yaşayıp yaşamadıkları ile ilgili soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %61,3’ünün (103 öğrencinin) herhangi bir sorun yaşamadığı, %38,7’sinin (65 öğrencinin) ise sorun yaşadığı
- Evlerinde kullandıkları interneti ders veya iş için kullanan aile bireylerinin olup olmadığını araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %70,2’sinin (118 öğrencinin) evet yanıtını verdiği, %29,8’inin (50 öğrencinin) ise hayır yanıtını verdikleri
- Daha önce hiç uzaktan eğitim alıp almadığını araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %67,9’unun (114 öğrencinin) daha önce uzaktan eğitim aldığı %32,1 (54 öğrencinin) ise daha önce uzaktan eğitim almadığı
- Derslere bağlanırken en çok hangi sorunu yaşadınız? sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde en çok yanıt alan seçeneğin %28,6 ile (48 öğrenciyle) bağlantı hatası ve ses kesintisini birlikte yaşamak olduğu, onu %26,8 ile (45 öğrenciyle) herhangi bir sorunum yok seçeneğinin takip ettiği
- Uzaktan eğitim derslerinin nasıl işlendiğini araştırmak için verdikleri yanıtları incelediğimizde %73,8’inin (124 öğrencinin) çevrimiçi olarak yanıtını verdiği onu %25,6 ile (43 öğrenciyle) her ikisi de (hem çevrim içi hem çevrim dışı) yanıtını veren öğrencilerin izlediği
- Çevrim içi derslerin saatleri derslere katılımları için uygun olup olmadığını araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %55,4’ünün (93 öğrencinin) evet dediği onu %38,7 ile (65 öğrenciyle) kısmen yanıtını veren öğrencilerin izlediği

- Derslere katılım sağlayamadığında ders kayıtlarına ulaşma imkanlarının olup olmadığının araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %72,6'sının (122 öğrencinin) bu soruya hayır yanıtını verdiği, %27,4'ünün (46 öğrencinin) ise evet yanıtını verdiği
- Ders materyallerinin akademisyenler tarafından sisteme yüklenip yüklenmediğinin araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %74,4'ünün (125 öğrencinin) bu soruya evet yanıtını verdiği %25,6'sının (43 öğrencinin) ise hayır yanıtını verdiği
- Dersler ve ödevlerle ilgili kaynaklara erişimlerinde sorun yaşayıp yaşamadıklarının araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %64,9'unun (109 öğrencinin) bir sorun yaşamadığını %35,1'inin (59 öğrencinin) ise sorun yaşadığı
- Dersleri düzenli olarak takip edip etmediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %45,2'sinin (76 öğrencinin) bu soruya evet yanıtı verdikleri onu %44,6 (75 öğrenci) ile kısmen yanıtını veren öğrencilerin izlediği
- Uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığını araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %33,9'unun (57 öğrencinin) bu soruya hayır yanıtını verdiği, %33,3'ünün (56 öğrencinin) bu soruya evet yanıtını verdiği, %32,7'sinin (55 öğrencinin) ise kısmen yanıtını verdiği
- Derslerin uzakta verilmesi motivasyonlarını nasıl etkilediğini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %48,2'sinin (81 öğrencinin) olumsuz, %36,3'ünün (61 öğrencinin) olumlu ve %15,5'inin (26 öğrencinin) etkilemez yanıtını verdiği
- Uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %38,1'inin (64 öğrencinin) evet, %36,3'ünün (61 öğrencinin) hayır, %25,6'sının (43 öğrencinin) ise kısmen yanıtını verdiği
- Bundan sonra uzaktan yoluyla eğitim almak isteyip istemediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde öğrencilerin %50'sinin (84 tanesi) bu soruya evet, %50'sinin (84 tanesi) ise hayır yanıtı verdikleri

bulunmuştur.

Akademisyenlerin diğer sorulara verdikleri yanıtları incelemeye devam ettiğimizde;

- “İnternete erişimi nerede sağlıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde %69,2’sinin (36 kişinin) sadece ev şıkkını seçtiği, onu % 17,3 (9 kişi) ile ev ve okul seçeneğini işaretleyenlerin takip ettiği
- İnternet kotalarına verdikleri yanıtları incelediğimizde %73,1’inin (38 akademisyen) 10 üstü GB seçeneğini işaretlediği onu %17,3 (9 akademisyen) ile kota sorunu olmayan akademisyenlerin takip ettiği
- “İnternete bağlanmak için en çok hangi cihazı kullanıyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtları incelediğimizde %30,8’inin (16 akademisyenin) cep telefonu ve dizüstü bilgisayarı birlikte kullandığı onu %21,2 (11 akademisyen) ile cep telefonu, dizüstü bilgisayar ve tableti birlikte kullanan akademisyenlerin izlediği
- İnternete bağlanmak için kullandıkları cihazların kendilerine ait olup olmadığını incelediğimizde %90,4’ünün (47 akademisyenin) internete bağlanmak için kendi cihazlarını kullandığı %9,6’sının (5 akademisyenin) ise kendi cihazlarını kullanmadıkları
- Dersleri verirken kullandıkları cihazla ilgili sorun yaşayıp yaşamadıkları ile ilgili soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %67,3’ünün (35 akademisyenin) herhangi bir sorun yaşamadığı, %32,7’sinin (17 akademisyenin) ise sorun yaşadığı
- Evlerinde kullandıkları interneti ders veya iş için kullanan aile bireylerinin olup olmadığını araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %76,9’unun (40 akademisyenin) evet yanıtını verdiği, %23,1’inin (12 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdikleri
- Daha önce hiç uzaktan eğitim verip vermediklerini araştırmak için sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %71,2’sinin (37 akademisyenin) daha önce hiç uzaktan eğitimle ders vermediği, %28,8’inin (15 akademisyenin) ise daha önce uzaktan eğitimle ders verdiği
- “Derslere bağlanırken en çok hangi sorunu yaşadınız?” sorusuna verdikleri yanıtları

incelediğimizde en çok yanıt alan seçeneğin %32,7 ile (17 akademisyen) herhangi bir sorunun yok şikkını işaretleyen akademisyenlerin olduğu, onu eşit olarak %21,2 ile (11 akademisyenle) sadece bağlantı hatası yaşayan ve bağlantı hatası ile ses kesintisini birlikte yaşayan akademisyenlerin takip ettiği

- Uzaktan eğitim derslerinin nasıl işlendiğini araştırmak için verdikleri yanıtları incelediğimizde %69,2'sinin (36 akademisyenin) çevrimiçi olarak yanıtını verdiği onu %30,8 ile (16 akademisyenle) her ikisi de (hem çevrim içi hem çevrim dışı) yanıtını veren akademisyenlerin izlediği
- Ders kayıtlarına ulaşımın öğrenciler tarafından sağlanıp sağlanmadığının araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %71,2'sinin (37 akademisyenin) bu soruya evet yanıtını verdiği, %28,8'inin (15 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdiği
- Ödev veya projelerin öğrenciler tarafından sisteme yüklenip yüklenmediğinin araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %94,2'sinin (49 akademisyenin) bu soruya evet yanıtını verdiği %5,8'inin (3 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdiği
- Dersler ve ödevlerle ilgili kaynakları sisteme yüklemeye sorun yaşamadığının araştırılması amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtları incelediğimizde %92,3'ünün (48 akademisyenin) bu soruya hayır yanıtını verdiği, %7,7'sinin (4 akademisyenin) ise evet yanıtını verdiği
- Dersleri düzenli olarak işleyip işleyemediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %96,2'sinin (50 akademisyenin) bu soruya evet yanıtı verdikleri %3,8'inin (2 akademisyenin) ise kısmen yanıtını verdikleri
- Uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığını araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %71,2'sinin (37 akademisyenin) bu soruya kısmen yanıtını verdiği, %19,2'sinin (10 akademisyenin) bu soruya evet yanıtını verdiği, %9,6'sının (5 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdiği
- Derslerin uzakta verilmesi motivasyonlarını nasıl etkilediğini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %42,3'ünün (22 akademisyenin)

olumsuz, %42,3'ünün (22 akademisyenin) etkilemez ve %15,4'ünün (8 akademisyenin) ise olumlu yanıtını verdiği

- Uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde %51,9'unun (27 akademisyenin) evet, %38,5'inin (20 akademisyenin) kısmen ve %9,6'sının (5 akademisyenin) ise hayır yanıtını verdiği
- Bundan sonra uzaktan yoluyla eğitim yoluyla ders vermek isteyip istemediklerini araştırmak amacıyla sorulan soruya verdikleri yanıtı incelediğimizde akademisyenlerin %53,8'i (28 tanesi) bu soruya evet, %46,2'si (24 tanesi) ise hayır yanıtı verdikleri

gözlemlenmiştir.

Metin Analizi Açık Uçlu Soru

Uzaktan eğitimle yüz yüze eğitimi karşılaştırdığınızda neler eklemek istersiniz? sorusuna araştırmaya katılan öğrencilerin cevapları bölüme göre aşağıda verilmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu online eğitimi olumsuz bulmuştur, sınavların yüz yüze yapılmasını eleştirmişlerdir.

Uzaktan Eğitimle İlgili Görüşler

Bu bölümde uzaktan eğitimle ilgili öğrenci ve akademisyenlerin görüşlerine bölümlere göre yer verilmiştir.

Uzaktan Eğitimle İlgili Öğrenci Görüşleri

Uzaktan eğitimi destekleyen bazı öğrencilerin görüşleri; toplu taşımayı kullanmama, zaman kaybını önleme ve hastalık riskini azaltma şeklindedir. Online eğitim olacaksa internetin ve dizüstü bilgisayar gibi materyallerin durumu olmayan öğrencilere ücretsiz verilmesi gerektiğini söylemiştir. Online eğitim isteyen öğrenci ise artan covid vakalarından ötürü online eğitimin devam etmesini talep etmektedir.

Uzaktan eğitimi destekleyen bir öğrenci; uzaktan eğitimle paylaşılan makaleler sayesinde artık internet üzerinden kaynak taramayı biliyorum diyerek uzaktan eğitimin böyle bir faydası olduğunu da eklemiştir (Arkeoloji bölümü). Online eğitimin sosyalleşme dışında bir negatif yönünü görmediğini anlatmıştır. Ayrıca online eğitimin ödev, makale yazma ve sunum

hazırlama gibi bilgi geliştirici yanları olduğunu savunmuştur (Felsefe bölümü).

Online eğitimi ulaşım, zaman kaybı ve bütçe gibi nedenlerden dolayı yüz yüze eğitime göre daha yararlı bulmaktadır (Felsefe bölümü).

Fotoğraf bölümü öğrencilerden ikisi uzaktan eğitimi zaman ve rahatlık nedeniyle desteklemektedir. Ancak bir öğrenci uzaktan eğitimde konsantrasyon kaybı yaşadığını ve verim alamadığını ifade etmiştir.

Uzaktan eğitimi savunan öğrenciler zaman kaybı ve sağlık gibi nedenlerden dolayı uzaktan eğitim istediklerini belirtmişlerdir. Bu görüşü bir öğrenci “uzaktan eğitim sayesinde daha fazla kendime ve diğer işlerime vakit ayırabiliyorum” şeklinde desteklemiştir. Uzaktan eğitimi tercih eden öğrenciler bu derslerin sınavlarının da online olmasını ve derslerin düzenli olarak sisteme kaydedilmesini istemişlerdir (İstatistik bölümü).

Matematik bölümünde okuyan öğrenciler genel olarak online eğitimi sağlık ve zaman kaybı nedeniyle desteklemektedir. Ayrıca bu bölümde okuyan öğrenciler online yapılan derslerin sınavlarının da online olmasını istemektedir.

Sanat Tarihi bölümü öğrencileri genel olarak uzaktan eğitimi daha faydalı bulmaktadır. Ancak uzaktan eğitimle yapılan derslerin sınavlarının da online olmasını ve derslerin sisteme kaydedilmesini talep etmektedirler.

Şehir ve Bölge Planlama bölümünden ankete katılan öğrenci ders kayıtlarının sisteme yüklenmesi koşuluyla online eğitimi daha verimli bulmaktadır.

Uzaktan Eğitimle İlgili Akademisyen Görüşleri

İstatistik bölümünden ankete katılan akademisyenler uzaktan eğitimi daha verimli bulmaktadır. Özellikle bilgisayar tabanlı derslerin fakültenin teknolojik eksiklikleri nedeniyle online verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca online eğitimin zaman ve mekân tasarrufu sağladığını düşünmektedirler.

Ayrıca başka bir akademisyen uygulama dersleri dışında belli derslerde ve jürilerde (özellikle il dışı ve ülke dışı uzman kaynaklarından pratik bir şekilde yararlanmak adına) uzaktan eğitimin faydalı olacağını düşünmektedir.

Mimari restorasyon ve müzikoloji bölümlerinden iki akademisyen uzaktan eğitimde

öğrencilerin kameralarını açmamasının motivasyonu düşürdüğünü düşünmektedir.

Yüz Yüze Eğitimle İlgili Görüşler

Bu bölümde yüz yüze eğitimle ilgili öğrenci ve akademisyenlerin görüşlerine bölümlere göre yer verilmiştir.

Yüz Yüze Eğitimle İlgili Öğrenci Görüşleri

Yapılan araştırmaya göre öğretimin uzaktan eğitimle yapılması öğrencilerin motivasyonlarını %48 oranında olumsuz etkilemektedir. Bu bulgu Morgan ve Tam [24] tarafından da desteklenmektedir. Araştırmaya katılan öğrenciler, uzaktan eğitim sürecinin kendilerinde motivasyon, heyecan ve zaman kaybına neden olduğunu belirtmişlerdir.

Yüz yüze eğitimi destekleyen bir öğrenci; online eğitimde motivasyonunun düştüğünü ve mesleki olarak kendini yeterli olarak geliştiremediğini iletmiştir. Bir diğer yüz yüze eğitim isteyen öğrenci ise internetin paralı olması, bilgisayar gibi cihazlara ise her öğrencinin sahip olmaması nedeniyle karşı çıktığını ifade etmiştir (Endüstriyel Tasarım)

Fizik bölümünden iki öğrenci; uzaktan eğitimin motivasyonlarını olumsuz etkilediğini bundan dolayı yüz yüze eğitim istediklerini belirtirken, bir öğrenci ise covid den dolayı online eğitime devam edilmesini istemektedir.

Yüz yüze eğitimi isteyen öğrenciler ise uzaktan eğitimin motivasyonlarını olumsuz etkilediğini anlatmışlardır. Bunu belirten bir öğrenci “Yüz yüze eğitimin öğrenci motivasyonu, sosyalliği, hocalarla olan iletişimi, derslere olan ilgisi, uygulamalı derslere katılım için daha yararlı ve verimli olduğunu düşünüyorum.” ifadesini kullanmıştır. Diğer bir öğrenci ise çarpıcı bir şekilde uzaktan eğitim = 0 verim (İstatistik bölümü) görüşünü belirtmiştir.

Müzikoloji bölümünden ankete katılan öğrenci uzaktan eğitimi verimsiz bulmaktadır.

Sanat Eserleri Konservasyonu ve Restorasyonu bölümünden ankete katılan bir öğrenci uzaktan eğitimle hiç verim alamadığını ve derslerin sürekli ertelendiğini ifade etmiştir. Ayrıca bir diğer öğrenci ise sabit ders programları talep etmektedir.

Sinema Televizyon bölümünden ankete katılan öğrenciler uzaktan eğitimi, zaman ve mekân açısından olumlu etkisi ve ders kayıtlarının defalarca izlenebilmesi nedeniyle daha faydalı bulmaktadır. Ancak online eğitimde atölye derslerinin tam olarak faydalı olmadığını

düşünmektedirler.

Sosyoloji bölümünden ankete katılan öğrenciler uzaktan eğitimin etkisiz bir öğrenme şekli olduğunu ve motivasyonlarını olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir.

Türk dili ve Edebiyatı bölümünden ankete katılan bir öğrenci Covid'in bahane edilerek uzaktan eğitim yapılmasını, bu eğitimin verimsiz olması nedeniyle önemli düzeyde eleştirmiştir. Ancak ankete katılan diğer bölüm öğrencisi ise uzaktan eğitimi, dönem değerlendirmelerinin de online olması koşuluyla daha verimli bulmaktadır.

Yüz Yüze Eğitimle Akademisyen Görüşleri

Felsefe bölümünden ankete katılan akademisyen yüz yüze eğitimin daha verimli olduğunu ve özel durumlar haricinde yüz yüze eğitimin tercih edilmesini savunmuştur.

Giyim üretim teknolojisi bölümünden ankete katılan bir akademisyen atölye derslerinin verimlilik açısından mutlaka yüz yüze olmasını belirtmiştir.

İç mimarlık bölümünden ankete katılan akademisyen öğrenci dikkat dağınıklığı yaşıyorsa uzaktan eğitimin verimli olmadığını düşünmektedir.

Resim bölümünden ankete katılan akademisyen, uygulamalı derslerin uzaktan eğitimle verilmesinin performansı düşürdüğünü düşünmektedir.

Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden ankete katılan akademisyen uzaktan eğitimin alternatif bir eğitim modeli olamayacağını ifade etmiştir.

Sahne sanatları bölümünün için ankete katılan akademisyen, bu bölüm için uzaktan eğitimin sadece geçici bir çözüm olduğunu belirtmiştir.

Batı Dilleri ve Edebiyatı bölümünden ankete katılan akademisyen pandemi döneminden sonra bu bölümde derslerin yüz yüze verilmesinin öğrenciler açısından daha verimli olacağını belirtmiştir.

Eğitim bilimleri bölümünden ankete katılan bir akademisyen online eğitimin çok faydalı bir öğrenme yöntemi olmadığını düşünmektedir. Diğer akademisyen ise uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin alternatifi olmamasına rağmen önemli avantajları olduğunu belirtmiştir.

Tekstil ve moda tasarımı bölümü akademisyenleri tasarım alanının uygulama esaslı bir bölüm

olmasından dolayı uzaktan eğitimin faydalı olmadığını düşünmektedir.

Temel Eğitim bölümünden ankete katılan akademisyen uygulamalı derslerin mutlaka yüz yüze verilmesi gerektiğini düşünmektedir.

Karma Eğitimle İlgili Görüşler

Bu bölümde karma eğitimle ilgili öğrenci ve akademisyenlerin görüşlerine bölümlere göre yer verilmiştir.

Karma Eğitimle İlgili Öğrenci Görüşleri

Grafik Tasarımı bölümü öğrencileri genel olarak teorik derslerin online uygulamalı derslerin ise yüz yüze verilebileceğini iletmışlerdir. Ancak karma eğitim modelinde ders saatlerinin planlı bir şekilde ayarlanmasını talep etmektedirler. Üniversiteye uzak öğrencilerin karma eğitimde teorik dersi online aldıktan uygulamalı ders için üniversiteye yetişemediklerini ifade etmişlerdir.

İç Mimarlık bölümü öğrencileri genel olarak teorik derslerin online uygulamalı derslerin ise yüz yüze verilmesi gerektiğini talep etmişlerdir. Uzaktan eğitim derslerinde hocaların dersleri kaydetmesini ve bu sınavların online yapılması talep etmişlerdir. Ayrıca online eğitimde hocaların soru sormak gibi uygulamalar yapması öğrencilerde strese sebep olduğunu belirtmişlerdir. Yüz yüze eğitimde sınıf ortamı nedeniyle motivasyonu düşüren sebeplerin olmadığını anlatmışlardır.

Mimari Restorasyon bölümünden ankete katılan öğrenci uygulamalı derslerin yüz yüze teorik derslerin ise online olmasını talep etmektedir.

Mimarlık bölümünden ankete katılan bir öğrenci yüz yüze eğitimin öğrenciyi daha motive ettiğini savunurken diğer iki öğrenci uzaktan eğitime daha sıcak bakmaktadır. Uzaktan eğitimi destekleyen öğrenciler sözel derslerin online uygulamalı derslerin ise yüz yüze verilebileceğini ifade etmişlerdir.

Müzik bölümünden ankete katılan öğrenci alan derslerinin (piyano, oda müziği vb) mutlaka yüz yüze verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Diğer derslerin ise uzaktan verilmesini daha yararlı bulmaktadır.

Sahne Sanatları bölümünden ankete katılan öğrenci teorik derslerin online olarak daha verimli geçtiğini belirtmiştir.

Seramik ve Cam bölümünde okuyan öğrenciler uygulamalı derslerin mutlaka yüz yüze verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Bir öğrenci bu görüşünü “mezun olduğumda okuldan verim alamadan mezun olmak istemiyorum. Bu duruma getirilecek çözüm bir şekilde okul atölyelerinde çalışabilecek yolu sağlamak olmalıdır çünkü kullandığımız bir sürü büyük makineler, aletler eve tedarik edilemez” şeklinde desteklemiştir. Diğer öğrenci ise, teorik derslerin online verilmesinde bir sakınca görmemektedirler.

Tarih bölümünden ankete katılan bir öğrenci MSGSÜ'nin iki sistemde de başarısız olduğunu ifade etmiştir. Uzaktan eğitimde, derslerin kaydının yapılmaması nedeniyle kaçırdığı dersleri takip edemediğini belirtmiş, sınavlarda ise hocaların öğrencilere kopya gibi nedenlerden dolayı az süre verdiğini söylemiştir. Ancak yüz yüze eğitimde de derslerin iptal olacağı zamanları önceden öğrenememesi gibi nedenlerden ötürü eleştirmektedir. Bununla birlikte sistemdeki aksaklıkların giderilmesi ile covid ve bir işte çalışması sebebiyle online eğitime daha sıcak bakmaktadır. Diğer ankete katılan öğrenci ise flip learning eğitim sisteminin faydalarını anlatmış ve okulun bu eğitim sistemine geçmesi konusunda öneride bulunmuştur. Ayrıca hocaların online eğitimde ders saatlerine sadık kalmalarını talep etmektedir.

Yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilerden bazıları online eğitimi, bazıları ise yüz yüze eğitimi daha faydalı bulmaktadır. Uzaktan eğitime karşı olanlar motivasyonlarının olumsuz etkilendiğini ve bu eğitimin dikkat dağınıklığına sebep olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerden biri iki eğitim sisteminin de kendine göre avantaj ve dezavantajları olması sebebiyle bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla ders almak ister miydiniz? sorusuna kararsız ya da nötr seçeneğinin eklenebileceğini ifade etmiştir. Ayrıca uzaktan eğitimi faydalı bulan bazı öğrenciler teorik derslerin online uygulamalı derslerin ise yüz yüze daha verimli olduğunu düşünmektedir.

Karma Eğitimle İlgili Öğrenci Görüşleri

Endüstriyel Tasarım bölümünden ankete katılan akademisyen hibrit sistemin nasıl olması gerektiği ile ilgili bir çalışma yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Grafik Tasarımı bölümünden ankete katılan akademisyen derslerin ağırlıklı olarak yüz yüze yapılabileceği, ancak ders malzemelerinin ve derslerin video kayıtlarının, öğrencilerin ve hatta öğrenci olmayanların izlemesine açık, dersin belli bölümlerinin, egzersizlerinin internetten takip edilebildiği zenginleştirilmiş bir kurguyu desteklediğini ifade etmiştir.

Mimarlık bölümünden ankete katılan akademisyenler genel olarak teorik derslerin yüz yüze online derslerin ise online olmasını ifade etmişleridir. İki yönteminde kendisine göre avantaj ve dezavantajları olduğunu bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim vermek ister miydiniz? sorusuna bu nedenle kısmen seçeneği eklenebileceğini düşünmektedirler. Yine lisansüstü eğitimde uzaktan eğitim faydalı olurken lisans eğitiminde faydalı olmadığını belirtmişleridir. Uzaktan eğitimin öğrencilerin motivasyonunu olumsuz etkilediğini savunmaktadırlar.

Müzik bölümünden ankete katılan akademisyen uzaktan eğitimin oldukça verimli geçtiğini ancak pandemi dışında da Çalgı ve Oda müziği gibi derslerin yüz yüze yapılması gerektiğini düşünmektedir.

Sosyoloji bölümü akademisyenleri genellikle yüz yüze eğitimi daha verimli bulduklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte bir akademisyen dönem içinde bazı haftaların öğrencilerin ve öğretmenlerin ortak kararları sonucunda uzaktan verilebileceğini düşünmektedir. Ayrıca yüz yüze eğitimi destekleyen bazı akademisyenler de çalışan öğrenciler için online eğitimin önemli olduğunu düşünmektedirler.

Sanat tarihi bölümünden ankete katılan bir akademisyen yüz yüze eğitimin daha verimli olduğunu çeşitli gerekçelerle açıklayarak savunmuştur. Sadece sayıca az öğrencinin seçtiği derslerin çevrim içi olabileceğini düşünmektedir. Ankete katılan diğer akademisyen ise mentor hocalar için online eğitimin daha etkili olduğunu düşünmektedir.

İstatistiksel Analizler

Aşağıda sıralanan sorular için çeşitli istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir.

1. Daha önce hiç uzaktan eğitim aldınız/verdiniz mi? (S1)
2. Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir? (S2)
3. Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler? (S3)
4. Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz? (S4)
5. Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?" (S5)

Öğrenci ve Akademisyen Ayrımına Göre Soruların Analizi

Yukarıda sıralanan soruların öğrenci ve akademisyenler açısından farklılık yaratıp yaratmadığını test etmek amacıyla parametrik olmayan bağımsız grup karşılaştırmasında kullanılan t testi olan Mann-Whitney U kullanılmıştır. Mann Whitney-U testi normal dağılım özelliği göstermeyen bir dağılımda iki bağımsız grup ortalamalarını karşılaştırmak amacıyla kullanılan parametrik olmayan bir yöntemdir. Elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Tablo 1. Öğrenci ve akademisyen ayırımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Mann-Whitney U	2664,00	2835,00	2849,00	4266,50	4200,00
Wilcoxon W	0	0	0	0	0
Z	-4,980	-4,080	-4,093	-,270	-,484
Asymp. Sig. (2-tailed)	,000	,000	,000	,787	,629

Tablo 1’de, 168 öğrenci ve 52 akademisyenin yukarıda sıralanan sorulara verdiği cevaplar arasında farklılık olup olmadığını test etmek amacıyla gerçekleştirilen Mann-Whitney U testi sonucunda “Daha önce hiç uzaktan eğitim aldınız/verdiniz mi?” (S1), “Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?” (S2) ve “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) soruları için $p=0,00<0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri red edilerek öğrenciler ve akademisyenlerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olduğu öte yandan “Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” (S4) ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) soruları için ise sırasıyla $p=0,787>0,05$ ve $p=0,629$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek öğrenciler ve akademisyenlerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında ise farklılık olmadığı %95 güvenlilikle söylenebilir.

Cinsiyet Ayırımına Göre Soruların Analizi

Yukarıda sıralanan soruların cinsiyete göre farklılık yaratıp yaratmadığını test etmek amacıyla parametrik olmayan bağımsız grup karşılaştırmasında kullanılan t testi olan Mann Whitney-U testi kullanılmıştır. Mann Whitney-U testi normal dağılım özelliği göstermeyen bir dağılımda iki bağımsız grup ortalamalarını karşılaştırmak amacıyla kullanılan parametrik olmayan bir yöntemdir. Elde edilen sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Öğrenciler İçin Cinsiyet Ayrımına Göre Soruların Analizi

57 Erkek, 111 Kadın öğrenci için gerçekleştirilen test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 2. Öğrenciler için cinsiyet ayrımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Chi-Square	2,510	8,068	7,093	12,598	3,640
df	6	6	6	6	6
Asymp. Sig.	,867	,233	,312	,050	,725

Tablo 2’de, tüm sorular için $p \geq 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek kadın ile erkek öğrencilerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenlilikle söylenebilir.

Akademisyenler İçin Cinsiyet Ayrımına Göre Soruların Analizi

16 Erkek 36 Kadın öğretim üyesi için gerçekleştirilen test sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 3. Akademisyenler için cinsiyet ayrımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Mann-Whitney U	252,000	231,000	248,000	212,000	252,000
Wilcoxon W	388,000	367,000	384,000	878,000	388,000
Z	-,909	-1,422	-,863	-1,682	-,826
Asymp. Sig. (2-tailed)	,363	,155	,388	,093	,409

Tablo 3’de, tüm sorular için $p \geq 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek kadın ile erkek akademisyenlerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenlilikle söylenebilir.

Fakülte Ayrımına Göre Soruların Analizi

Yukarıda sıralanan soruların fakülte ayrımına göre farklılık yaratıp yaratmadığını test etmek

amacıyla Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen gruplarda 3 veya daha fazla sayıda grubun ortalamaları arasında farklılığın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılan bir tekniktir. Tek yönlü ANOVA'nın parametrik olmayan karşılığıdır.

Öğrenciler İçin Fakülte Ayrımına Göre Soruların Analizi

Tablo 4. Öğrenciler için fakülte ayrımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Mann-Whitney U	2884,50	3144,00	2962,50	3063,00	2869,50
Wilcoxon W	0	0	0	0	0
Z	-1,155	-,069	-,736	-,359	-1,137
Asymp. Sig. (2-tailed)	,248	,945	,462	,720	,255

Tablo 4'de, "Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?" (S4) sorusu dışında diğer sorular için $p \geq 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek fakültelere göre öğrencilerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenlilikle söylenebilir.

Akademisyenler İçin Fakülte Ayrımına Göre Soruların Analizi

Tablo 5. Akademisyenler için fakülte ayrımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Chi-Square	2,306	,119	,732	3,026	6,349
df	4	4	4	4	4
Asymp. Sig.	,680	,998	,947	,554	,175

Tablo 5'te, tüm sorular için $p \geq 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek fakültelere göre akademisyenlerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenlilikle söylenebilir.

Bölüm Ayrımına Göre Soruların Analizi

Yukarıda sıralanan soruların bölüm ayırımına göre farklılık yaratıp yaratmadığını test etmek amacıyla Kruskal Wallis-H testi kullanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen gruplarda 3 veya daha fazla sayıda grubun ortalamaları arasında farklılığın anlamlılığını test etmek amacıyla kullanılan bir tekniktir. Tek yönlü ANOVA'nın parametrik olmayan karşılığıdır.

Öğrenciler İçin Bölüm Ayırımına Göre Soruların Analizi

Tablo 6. Öğrenciler için bölüm ayırımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Chi-Square	30,928	29,459	30,508	33,734	37,079
df	25	25	25	25	25
Asymp. Sig.	,191	,245	,206	,114	,057

Tablo 6'da, tüm sorular için $p \geq 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek bölümlere göre akademisyenlerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenlilikle söylenebilir.

Akademisyenler İçin Bölüm Ayırımına Göre Soruların Analizi

Tablo 7. Akademisyenlerin için bölüm ayırımına göre soruların analiz sonuçları.

	S1	S2	S3	S4	S5
Chi-Square	22,417	16,410	20,908	17,102	21,031
df	22	22	22	22	22
Asymp. Sig.	,435	,795	,526	,758	,519

Tablo 7'de tüm sorular için $p \geq 0,05$ olduğundan H_0 hipotezleri kabul edilerek bölümlere göre akademisyenlerin bu sorular için verdikleri cevaplar arasında farklılık olmadığı %95 güvenlilikle söylenebilir.

Soruların İlişki Analizi

Bölüm 6.5'te sıralanan sorular arasındaki ilişkinin derecesini ve yönünü belirlemek amacıyla

gerçekleştirilen Kendal testinin sonuçlarına aşağıdaki tablolarda (tablo 8 ve tablo 9) yer verilmiştir.

Tablo 8. Öğrenciler için soruların ilişki analizi sonuçları.

			S1	S2	S3	S4	S5
Kendall's tau_b	S1	Correlation Coefficient	1,000	,035	,192	,150	,153
		Sig. (2-tailed)		,634	,009	,041	,048
		N	168	168	168	168	168
	S2	Correlation Coefficient	,035	1,000	,430	,112	,367
		Sig. (2-tailed)	,634		,000	,104	,000
		N	168	168	168	168	168
	S3	Correlation Coefficient	,192**	,430**	1,000	,179	,445
		Sig. (2-tailed)	,009	,000		,010	,000
		N	168	168	168	168	168
S4	Correlation Coefficient	,150*	,112	,179'	1,000	,261	
	Sig. (2-tailed)	,041	,104	,010		,000	
	N	168	168	168	168	168	
S5	Correlation Coefficient	,153*	,367**	,445**	,261	1,000	
	Sig. (2-tailed)	,048	,000	,000	,000		
	N	168	168	168	168	168	

Tablo 8’de öğrenciler için bölüm 6.5’te verilen soruların ilişki analizi sonuçları verilmiştir.

“Daha önce hiç uzaktan eğitim aldınız/verdiniz mi?” (S1) sorusu ile “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) ($p=0,009$, $\alpha=0,01$), “Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” (S4) ($p=0,041$) ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) ($p=0,049$) arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır. İlişkinin düzeyi sırasıyla 0,192; 0,150 ve 0,153’tür.

“Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?” (S2) sorusu ile “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır.

“Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) sorusu ile “Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” (S4) ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır.

“Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” (S4) sorusu ile “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır.

Tablo 9. Akademisyenler için soruların ilişki analizi sonuçları.

			S1	S2	S3	S4	S5
Kendal l's tau_b	S1	Correlation Coefficient	1,000	,005	,097	-,124	,164
		Sig. (2-tailed)		,970	,468	,361	,242
		N	52	52	52	52	52
	S2	Correlation Coefficient	,005	1,000	,266*	,034	,235
		Sig. (2-tailed)	,970		,040	,798	,083
		N	52	52	52	52	52
	S3	Correlation Coefficient	,097	,266*	1,000	,108	-,272*
		Sig. (2-tailed)	,468	,040		,403	,042
		N	52	52	52	52	52
	S4	Correlation Coefficient	-,124	,034	,108	1,000	,170
		Sig. (2-tailed)	,361	,798	,403		,208
		N	52	52	52	52	52
	S5	Correlation Coefficient	,164	,235	-,272*	,170	1,000
		Sig. (2-tailed)	,242	,083	,042	,208	
		N	52	52	52	52	52

Tablo 9’da akademisyenler için bölüm 6.5’te verilen soruların ilişki analizi sonuçları verilmiştir.

“Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?” (S2) sorusu ile “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişki olduğu söylenebilir.

“Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” (S3) sorusu ile “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” (S5) arasında negatif yönlü ilişki olduğu söylenebilir.

Soruların Ki-Kare Bağımsızlık Testleri

Bu bölümde soruların ki-kare çapraz tabloları ve bağımsızlık testleri verilmiştir.

Tablo 10. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığının çapraz tablosu.

		Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?			Total
		Evet	Hayır	Kısmen	
Öğrenci - Akademisyen	Öğrenci	56	57	55	168
	Akademisyen	10	5	37	52
Total		66	62	92	220

Tablo 10’da öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığına dair verilen cevapların çapraz tablosu verilmiştir. Ankete katılan öğrencilerden 57 tanesinin bu soruya hayır yanıtını verdiği ve uzaktan eğitimi etkili bir öğrenme yöntemi olarak görmedikleri görülmüştür. Akademisyenlerin bu soru hakkındaki düşüncesi ise çoğunlukla kısmen olmuştur.

Tablo 11. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığının ki kare bağımsızlık testi tablosu.

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	24,975 ^a	2	,000
Likelihood Ratio	25,715	2	,000
Linear-by-Linear Association	15,482	1	,000
N of Valid Cases	220		

İkiden fazla kategoriye sahip iki değişkenin alt kategorilerinin birlikte gözlemlendiği birim sayılarını gösteren çapraz tabloya a*b tablo adı verilir. Her bir göze için hesaplanan teorik frekanslar içinde 5'den küçük olanların yüzdesi %20'den küçükse, Pearson ki-kare testi, eğer %20'den büyükse exact yöntem kullanılmalıdır.

Tablo 11'de verilen sonuçlara göre, Pearson Chi-Square için $p=0.00 < 0.05$ olduğundan H_0 reddedilir ve öğrenci ve akademisyen arasında uzaktan eğitimin etkili bir öğrenme yöntemi olup olmadığı yönündeki görüşleri açısından önemli düzeyde fark olduğu %95 güvenilirlikle söylenebilir.

Tablo 12. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonu nasıl etkilediğinin çapraz tablosu.

		Derslerin uzaktan öğretimi nasıl motivasyonunuzu etkiler?			Total
		Olumlu	Olumsuz	Etkilemez	
Öğrenci-Akademisyen	Öğrenci	61	81	26	168
	Akademisyen	8	22	22	52
Total		69	103	48	220

Tablo 12’de öğrenci ve akademisyen ayrımına göre derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonu nasıl etkilediğinin çapraz tablosu verilmiştir. Ankete katılan öğrencilerden 81 tanesi derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonlarını olumsuz etkilediğini düşünmektedir. Akademisyenlerin bu soru hakkındaki düşüncesi ise en çok 22 akademisyenle eşit olarak olumsuz ve etkilemez şeklinde olmuştur.

Tablo 13. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonu nasıl etkilediğinin ki kare bağımsızlık testi tablosu.

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13,563 ^a	2	,001
Likelihood Ratio	15,795	2	,000
Linear-by-Linear Association	,005	1	,942
N of Valid Cases	220		

a. 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11,35.

Burada da her bir göze için hesaplanan teorik frekanslar içinde 5’den küçük olanların yüzdesi %20’den küçük olduğundan Pearson ki-kare testi kullanılmıştır.

Tablo 13’te verilen sonuçlara göre, Pearson Chi-Square için $p=0.00<0.05$ olduğundan H_0 reddedilir ve öğrenci ve akademisyen arasında derslerin uzaktan öğretiminin motivasyonunuzu nasıl etkiler yönündeki görüşleri açısından önemli düzeyde fark olduğu %95 güvenilirlikle söylenebilir.

Tablo 14. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerine verdikleri cevapların çapraz tablosu.

		Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?			Total
		Evet	Hayır	Kısmen	
Öğrenci- Akademisyen	Öğrenci	64	61	43	168
	Akademisyen	27	5	20	52
Total		91	66	63	220

Tablo 14'te öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerine verdikleri cevapların çapraz tablosu verilmiştir. Ankete katılan öğrencilerden 64 tanesinin bu soruya evet yanıtını verdiği görülmüştür. Akademisyenlerin bu soru hakkındaki düşüncesi de öğrencilerde olduğu gibi çoğunlukla evet olmuştur.

Tablo 15. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre uzaktan eğitimle ilgili sorularını ve görüşlerini ilgililere rahatlıkla iletip iletmediklerine verdikleri cevapların ki kare bağımsızlık testi tablosu.

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	18,942 ^a	2	,000
Likelihood Ratio	18,050	2	,000
Linear-by-Linear Association	17,247	1	,000
N of Valid Cases 220			

a. 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 14,89.

Burada da her bir göze için hesaplanan teorik frekanslar içinde 5'den küçük olanların yüzdesi %20'den küçük olduğundan Pearson ki-kare testi kullanılmıştır.

Tablo 15'te verilen sonuçlara göre, Pearson Chi-Square için $p=0.00<0.05$ olduğundan H_0 reddedilir ve öğrenci ve akademisyen arasında Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz yönündeki görüşleri açısından önemli düzeyde fark olduğu %95 güvenlilikle söylenebilir.

Tablo 16. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek isteyip istemediklerinin çapraz tablosu çapraz tablosu.

		Bundan sonra uzaktan eğitim almak/vermek istediğiniz?		Total
		Evet	Hayır	
Öğrenci- Akademisyen	Öğrenci	84	84	168
	Akademisyen	28	24	52
Total		112	108	220

Tablo 16'da öğrenci ve akademisyen ayrımına göre bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek isteyip istemediklerinin çapraz tablosu verilmiştir. Ankete katılan öğrencilerin bu soruya eşit olarak evet ve hayır yanıtını verdikleri gözlemlenmiştir. Akademisyenlerin bu soru hakkındaki düşüncesi ise çoğunlukla evet olmuştur.

Tablo 17. Öğrenci ve akademisyen ayrımına göre bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek isteyip istemediklerinin ki kare bağımsızlık testi tablosu.

	Value	df	Asymp Sig. (2- sided)	Exact Sig. (2- sided)	Exact Sig. (1- sided)
Pearson Chi-Square	,235 ^a	1	,628		
Continuity Correction ^b	,106	1	,744		
Likelihood Ratio	,235	1	,628		
Fisher's Exact Test				,638	,372
Linear-by-Linear Association	,234	1	,629		
N of Valid Cases	220				

a. 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 25,53.

b. Computed only for a 2x2 table

2*2 tablolarda en küçük teorik frekans > 25 ise Pearson Kikare Test kullanılır. Tablo 17’de verilen sonuçlara göre, Pearson Chi-Square için $p=0.628>0.05$ olduğundan H_0 kabul edilir ve öğrenci ve akademisyen arasında bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz? yönündeki görüşleri açısından önemli düzeyde fark olmadığı %95 güvenlilikle söylenebilir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmaya katılan öğrencilerin ve akademisyenlerin benzer özelliklere sahip olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ve akademisyenlerin yarısından fazlası kadın, çoğunluğu ise Fen Edebiyat Fakültesi’ndendir. Katılımcıların yarısından fazlası evden internete bağlanmaktadır ve 10 GB ve üzerine internet kotasına sahiptir. Dersler de cep telefonu ve diz

üstü bilgisayarı kullanmaktadırlar. Cihazların büyük çoğunluğu katılımcılara aittir. Yarıdan fazlası sorun yaşamadığını belirtmişlerdir. İnternete bağlanılan cihazları aynı zamanda başkaları da kullanmaktadır. Öğrencilerin yarıdan fazlası uzaktan eğitime daha önce de katıldıklarını belirtirken, akademisyenlerin çoğunluğu daha önce uzaktan eğitim vermediklerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin yarıdan fazlası ders kayıtlarına ulaşamadıklarını belirtmişlerdir ancak bunun yanında yarısına yakını dersleri düzenli takip ettiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin ekran karşısında kaldıkları süre pandemi sonrası oldukça artmıştır. Üniversite öğrencileri ile yapılan bir araştırmaya göre bu süre pandemi sonrası öncesine göre iki kat artarak günde 4-6 saate ve daha fazlasına çıkmıştır [25].

Araştırmaya katılan öğrenciler için; Daha önce hiç uzaktan eğitim aldınız/verdiniz mi?” sorusu ile “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?”, “Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır. Yine öğrencilerin cevaplarına göre; “Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?” “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır.

Bununla birlikte yine araştırmaya katılan öğrenciler için; “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” sorusu ile “Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” ve “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” arasında güçlü pozitif yönlü ilişki vardır. Ayrıca öğrencilerin cevaplarına göre; “Uzaktan eğitimle ilgili sorularınızı ve görüşlerinizi ilgililere rahatlıkla iletebiliyor musunuz?” sorusu ile “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” arasında güçlü pozitif yönlü ilişki olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan akademisyenler için; “Sizce uzaktan eğitim etkili bir öğrenme yöntemi midir?” sorusu ile “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişki olduğu söylenebilir.

Ayrıca yine akademisyenler için; “Derslerin uzaktan öğretimi motivasyonunuzu nasıl etkiler?” sorusu ile “Bundan sonra uzaktan eğitim yoluyla eğitim almak/vermek ister miydiniz?” arasında negatif yönlü ilişki olduğu söylenebilir.

Bu çalışmanın gelecekte yapılması planlanan araştırmalarda öğrencilerle ve akademisyenlerle birebir görüşmeler yapılarak uzaktan eğitim konusundaki memnuniyet düzeylerini etkileyen

faktörler hakkında daha derinlemesine bilgilerin açığa çıkmasında yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- [1] Ally M. *Foundations of educational theory for online learning*. In T. Anderson (Ed.) *The theory and practice of online learning* (pp. 15-44). Edmonton: AU Press, 2008.
- [2] YÖK. 2017.
- [3] Çelen FK, Çelik A, Seferoğlu SS. “Yükseköğretimde çevrim-içi öğrenme: sistemde yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri”. *Journal of European Education*, 1(1): 25-34, 2011.
- [4] Miyazoe T, Anderson T. “Learning outcomes and students’ perceptions of online writing: Simultaneous implementation of a forum, blog, and wiki in an EFL blended learning setting”. *System*, 38: 185-199, 2010.
- [5] Moore MG, Kearsley G. *Distance education: A systems view*. Boston, MA: Wadsworth Publishing. 1996.
- [6] Keegan D. *Theoretical principles of distance education*. London, Routledge. 2000.
- [7] Jarvis P. *Continuing education and training*. Athens: Metaixmio, 2003.
- [8] Taylor WR. “Pros and cons of online learning”. *a faculty perspective*. v (1), 24-37, 2002.
- [9] İşman A. *Uzaktan eğitim*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2011.
- [10] Bichsel J. *The state of e-learning in higher education: An eye toward growth and increased access* (Research Report). Louisville, CO: EDUCAUSE Center for Analysis and Research, 2013.
- [11] Fletcher JD, Tobias S, Wisher RA. “Learning anytime, anywhere: Advanced distributed learning and the changing face of education”. *Educational Researcher*, 36(2): 96-102, 2007.
- [12] Means B, Toyama Y, Murphy R, Bakia M, Jones K. *Evaluation of evidence-based practices in online learning: A meta-analysis and review of online learning studies*. Washington, DC: U.S. Department of Education, 2009.

- [13] Dillenbourg P, Schneider D, Synteta P. "Virtual learning environments". In A. Dimitracopoulou (Ed.), *Proceedings of the 3rd Hellenic Conference "Information & Communication Technologies in Education"* (pp. 3-18). Greece: Kastaniotis Editions, 2002.
- [14] Karakaya İ. *Bilimsel araştırma yöntemleri*. A. Tanrıöğen (Yay. Haz.). Bilimsel araştırma yöntemleri içinde (ss.59-62). Ankara: Anı Yayıncılık, 2011.
- [15] Robinson CC, Hullinger H. "New benchmarks in higher education: Student engagement in online learning". *Journal of Education for Business*, 84(2): 101–108, 2008.
- [16] Kent C, Laslo E, Rafaeli S. "Interactivity in online discussions and learning outcomes". *Computers & Education*, 97: 116–1, 2016.
- [17] Cheawjindakarn B, Suwannathacote P, Theeraroungchaisri A. "Critical success factors for online distance learning in higher education: A review of the literature". *Creative Education*, 8(3): 61-66, 2012.
- [18] Hameed S, Badii A, Cullen AJ. "Effective e-learning integration with traditional learning in a blended learning environment". *European and Mediterranean conference on information system* (25-26), 2008.
- [19] Klein D, Ware M. "E-learning: new opportunities in continuing Professional development". *Learned publishing*, 16(1): 34-46, 2003.
- [20] Offir B, Lev Y, Bezalel R. "Surface and deep learning processes in distance education: Synchronous versus asynchronous systems". *Computes & Education*, 51: 1172-1183, 2008.
- [21] Titmus CJ. *Lifelong education for adults. An international handbook*. UK: Pergamon, 1989.
- [22] Moore MG. Theory of transactional distance. In D. Keegan (Ed.), *Theoretical principles of distance education* (pp. 20–35). London: Routledge, 1993.
- [23] Zhao H, Chen L, Panda S. "Self-regulated learning ability of Chinese distance learners". *British Journal of Educational Technology*, 45(5): 941-958, 2014.
- [24] Morgan CK, Maureen T. "Unravelling the complexities of distance education student

attrition”. *Distance Education* 20(1).96-108, 1999.

- [25] Öz Ceviz N, Tektaş N, Basmacı G, Tektaş M. “Covid-19 pandemi sürecinde üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime bakışı: Türkiye örneği”. *Ulakbilge*, 52 1322–1335. doi: 10.7816/ulakbilge-08-54-06, 2020.